

In verbinding met de kern van je bestaan

In verbinding met de kern van je bestaan. Onder deze titel heeft de Antroposofische Vereniging in Nederland een brochure uitgegeven, waarin kort en helder wordt uitgelegd wat antroposofie is, hoe het in deze tijd staat, waarom je je daar mee bezig zou houden en welke mogelijkheden de Antroposofische Vereniging biedt.

Antroposofie, zo stelt de brochure, sluit aan bij het sterk ontwikkelde, individuele bewustzijn van mensen in deze tijd. Veel mensen willen zelf ontdekken en ervaren wat de niet-materiële dimensies zijn van ons bestaan. Antroposofie biedt een methodische weg om hier achter te komen: het is een moderne scholingsweg voor iedereen, ongeacht geloof of levensovertuiging, die zijn innerlijke impuls wil volgen en vanuit een bewuster menszijn wil meescheppen aan de wereld.

Hoewel Steiner de gelijkwaardigheid van de grote godsdiensten benadrukt, staat de Christusimpuls in de antroposofie centraal, echter niet de Christelijke leer. De Christusimpuls wordt geschetst als een werkzame geestelijke kracht die in het leven en in het wereldgebeuren kenbaar en beleefbaar is.

Tijdens de algemene ledenvergadering van 17 mei heeft Ron Dunselman, voorzitter van de Antroposofische Vereniging in Nederland, de twee eerste exemplaren van deze brochure officieel uitgereikt aan het jongste en het oudste aanwezige lid van de vereniging. Hiermee symboliseerde hij de band in de vereniging tussen jongeren en ouderen en de inspanning van allen om antroposofie op een levendige en begrijpelijke wijze aan nieuwe geïnteresseerden door te geven.

Een mooie brochure, die een aantal kernvragen over antroposofie globaal behandelt en misschien wel juist daardoor veel persoonlijke vragen oproept. De brochure is gratis te bestellen bij: secretariaat van de Antroposofische Vereniging, Erica van der Lelij, e-mail: secretariaat@antrop-ver.nl, telefoon (030) 69 18 216 of www.antroposofie.nl.

Brochure antroposofische gezondheidszorg

De Federatie Antroposofische Gezondheidszorg heeft ook een brochure. Het is een korte en duidelijke uiteenzetting over wat antroposofische gezondheidszorg, geneesmiddelen en therapieën zijn en welke klinieken en instellingen er zijn. Mooi geïllustreerd.

Info: Federatie Antroposofische Gezondheidszorg, postbus 266, 3970 AG Driebergen, telefoon (0343) 53 35 38, e-mail: antrop.gezondheidszorg@worldonline.nl of www.antropozorg.nl.

INSTELLINGSNIEUWS VERVOLG

Reünie op Christophorus

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van Christophorus is er een grote reünie op zaterdag 13 september. Alle medewerkers, bewoners en hun ouders, die ooit langere of kortere tijd in Christophorus waren, zijn hier van harte welkom. Er zal die dag een heleboel worden tentoongesteld uit heden en verleden. Vanaf 10.00 uur is iedereen welkom. Rond 13.00 uur is er de mogelijkheid tegen een kleine vergoeding een eenvoudige lunch te gebruiken. Het definitieve programma zal nog worden vastgesteld en dat ontvangen de reünisten na aanmelding. Aanmelden onder vermelding van naam en adres via e-mail: info@christophorus.nl, telefoon (030) 693 52 22, fax. 030 693 11 17, Camphill Gemeenschap Christophorus, t.a.v. mevr. E. Gunster, Duinweg 35, 3735 LC Bosch en Duin.

Het **Landelijk Ouderverbond (LOV)** is dringend op zoek naar een **Secretaris**. Door familieomstandigheden kan de huidige secretaris haar functie niet langer vervullen. In het Landelijk Ouderverbond werken de ouderverenigingen van de heilpedagogische instellingen samen. Het LOV is intern actief naar de ouderverenigingen toe en extern naar HPV, WOI, Departement, ECCE.

De secretaris van het bestuur is het eerste aanspreekpunt voor de communicatie in deze verschillende richtingen. Gezien de huidige samenstelling van het bestuur gaat de voorkeur in eerste instantie uit naar een vrouw, maar dit is geen voorwaarde.

Het LOV vergadert een keer of zes per jaar ergens in het midden van het land, maar doen verder veel per telefoon en e-mail. We overleggen in een open sfeer, houden rekening met elkaars persoonlijke omstandigheden, en vormen een vriendenclub. Het hoofdbeleidspunt voor dit jaar is Partnerschap.

Info: Voorzitter Steven ten Brinke (lid van de oudervereniging 'Salvia'), Pieter Breughellaan 33, 3723 PA Bilthoven, telefoon (030) 22 50 896, e-mail: jstenbrinke@hotmail.com.

Christophorus is voor haar initiatief Vathorst te Amersfoort op zoek per 1 januari 2004 naar een **Huisverantwoordelijke** (36 uur). Christophorus maakt deel uit van een samenwerkingsproject die vanuit dit initiatief in Vathorst in Amersfoort een uniek woon-zorgconcept realiseert. Op het terrein van de voormalige boerderij De Stuijberg worden vijf woningen en een ruimte voor dag- en vrijetijdsbesteding gebouwd. Hier worden verschillende soorten zorg geboden, variërend van verpleeghuis- tot gehandicaptenzorg. Het gaat om een totaal van 32 bewoners, waarvan Christophorus er aan 8 jongvolwassenen zorg verleent. Christophorus verwacht medio 2004 haar deuren te kunnen openen. Het oorspronkelijke woonhuis is bewaard gebleven en is beschikbaar voor bewoning door de huisverantwoordelijke (plus bijv. een partner en twee kinderen) die Christophorus zoekt voor deze pioniersfunctie.

Info: Annemarie de Lange, coördinator Vathorst, telefoon (030) 69 35 222 of bezoek www.christophorus.nl. De schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen richten aan Stichting Christophorus, afdeling P&O, Duinweg 35, 3735 LC Bosch en Duin, of via e-mail: m.van.stempvoort@christophorus.nl.

AGENDA

- 3 juli** 14.00 – 16.30
HPV-gesprek Gewest Midden Nederland
- 1 sept.** 10.30 – 13.30
Dagelijks Bestuur nr. 5
13.30 – 15.30
Mandaatgroep Strategische Ontwikkeling
- 9 sept.** 15.00 – 17.00
Overleg voorzitter algemeen secretaris
- 10 sept.** 10.00 – 12.00
Coördinatoren overleg Basis Opleidingen
- 12 sept.** 11.00 – 13.00
HPV-gesprek Gewest Oost Nederland
13.30 – 16.00
Werkgroep Onderzoek
16.00 – 18.00
Mandaatgroep Inhoudelijke Ontwikkeling
- 18 sept.** 14.00 – 16.30
Commissie Applicatieopleiding
- 22 sept.** 10.30 – 13.30
Dagelijks bestuur nr. 6
14.00 – 16.00
Bijeenkomst over Medewerkerzaken
- 24 t/m** hele dagen
- 26 sept.** Voortgezette Opleiding
thema: Samenwerking en communicatie
- 26 sept.** 16.30 – 18.00
Cursusleiding Voortgezette Opleiding
- 29 sept.** 10.00 – 16.00
Werkbijeenkomst Zorgmethodiek
- 3 okt.** 10.15 – 15.30
Algemeen Bestuur nr. 4

Sluitingsdatum Verbinding nr. 69 is 19 augustus 2003.

Van 28 juli t/m 1 augustus is het bureau van het HPV beperk bereikbaar.

Van 4 augustus t/m 8 augustus is het bureau van het HPV gesloten.

COLOFON

**8^e jaargang, nummer 68
juli 2003**

De verbinding is het informatiebulletin van het Heilpedagogisch Verbond en verschijnt 9x per jaar. Het wordt gemaakt voor medewerkers, ouders en belangstellenden die betrokken zijn bij de heilpedagogie en sociaaltherapie. Verspreiding vindt plaats via de secretariaten van de lidinstellingen van het HPV en het HPV secretariaat. Verzending naar huisadres is mogelijk. De samenstellers behouden zich het recht voor ingezonden mededelingen te redigeren.

Inleveren kopij voor volgende Verbinding vóór 19 augustus 2003.

Verschijningsdatum volgende Verbinding september 2003

Samenstelling:
Bernard Heldt, Roelien Kort en Ageeth Koning.
Redactie:
Mark van Seggelen, Nieuwe Koeien Bladenmakers.
Eindredactie:
Bernard Heldt.
Productie:
Buro Laga, Arnhem
Cartoon:
Janet Steenhuis, Arnhem

Redactieadres:
Secretariaat Heilpedagogisch Verbond
Postbus 106
3970 AC Driebergen
Telefoon (0343) 44 99 00
Fax (0343) 44 99 09
E-mail hpv@heilpedagogie.nl
Website www.heilpedagogie.nl

VERBINDING

Over de identiteit van de heilpedagogische beweging

Uiterlijke zorg vloeit voort uit innerlijke zorg

Veel instellingen voor heilpedagogie en sociaaltherapie bezinnen zich op hun identiteit. Vanuit de identiteit wordt de zorgvisie ontwikkeld en van daaruit de methodiek en werkwijze. Hierin zijn met name de ouders en medewerkers geïnteresseerd. Bespiegelingen over de identiteit. Een voorzet voor de herfstconferentie in Schoorl.

Door Bernard Heldt

Heilpedagogie en sociaaltherapie zijn ontwikkeld vanuit de antroposofie, maar wat is nu het specifieke van hun zorgvisie en werkwijze? Wat is de onvervreembare uitgangsgedachte van deze instellingen, het paradigma?

Antroposofie is ver voor de Tweede Wereldoorlog onder woorden gebracht binnen een specifieke culturele context en heeft zich op verschillende gebieden verder ontwikkeld. Het bewustzijn van de mensen veranderde mede door de technologische ontwikkelingen. We kunnen overal bij betrokken raken. Dat stelt ons voor grote vraagstukken. Wat wil de mens met een ontwikkelingsstoornis anderen duidelijk maken?

Samenhang

Het antroposofisch mensbeeld gaat uit van de samenhang van mens, aarde en geestelijke wereld (zie pagina 4 bespreking van de brochure *In verbinding met de kern van je bestaan*). De mens wordt herkend als wezen dat één geheel vormt met haar niet-materiële, haar geestelijke dimensie. Zowel ieder individueel mens als de hele mensheid is in ontwikkeling. Daarbij wordt uitgegaan van het besef dat ervaringen uit voorafgaande, het huidige en nog komende levens met elkaar in een unieke ontwikkelingssamenhang staan. Mensen met een ontwikkelingsstoornis zijn in dit opzicht niet anders dan jij. Dat geeft andere gezichtspunten voor zorgverlening en behandeling en het heeft direct invloed op de grondhouding van waaruit je zorg verleent.

Als je het beroep van therapeutisch begeleider van mensen met ontwikkelingsstoornissen op deze wijze gaat zien, dan is de eerste vraag: wat hebben wij met elkaar te maken, ook op niet-materieel niveau? Ervaar ik wederkerigheid in de professionele relatie met de ander? De intensiteit van verbondenheid met iemand met een ontwikkelingsstoornis, de verantwoordelijkheid daarin en de andersoortige kwaliteit van de ander, betekent dat je jezelf op een fascinerende manier ontmoet door middel van deze andere persoon. Van daaruit ga je werken voor de ander.

Je lijdt als het ware de moeilijke levensomstandigheden van die ander mee en je gaat zoeken naar een hygiënische vorm van therapeutisch handelen, gericht op de uniciteit van de ander. Zo worden voorwaarden vervuld opdat deze persoon een zinvol leven kan leiden. Het mogen opdoen van ervaringen, het ontplooiën

van talenten en het ontwikkelen van nieuwe vaardigheden zijn daarbij essentieel. Daarbij stel je jezelf ter discussie: wat wil ik hieruit leren? Dit bepaalt je grondhouding. Uiterlijke zorg vloeit voort uit innerlijke zorg.

Als je een dergelijk perspectief op mensen niet hebt, dan ga je vanuit menselijke solidariteit in op de speciale behoeften die mensen met een ontwikkelingsstoornis hebben. „Ik moet met hem of haar net zo omgaan als ik zou willen dat ikzelf behandeld zou worden.“ Het voldoende van alles hebben, zelf keuzen kunnen maken en zoveel mogelijk in staat zijn de eigen boontjes te doppen, leidt tot het doel maatschappelijke emancipatie.

Binnen de heilpedagogie en sociaaltherapie zijn dit middelen voor een ander doel: de ander de mogelijkheden bieden tot zijn recht te komen in dit leven; persoonlijke emancipatie.

Scholing

Er werken veel mensen in de instellingen die weinig onderlegd zijn in de heilpedagogie of sociaaltherapie, maar die wel professionele opvattingen meebrengen. Hoe kan een instelling daar een evenwicht in vinden? En lukt het om in de toekomst de identiteit vanuit de antroposofie te waarborgen? Scholing is hierbij uitermate belangrijk. Alleen scholing op zichzelf is niet voldoende, want het gaat om: hoe kijk je naar mensen? Dat maakt de visie op zorg anders, en de methodiek volgt daaruit.

Een vraag kan zijn of je de identiteit wel moet benoemen of dat het voldoende is om het te ervaren. Veel mensen vinden juist de sfeer in een antroposofische instelling belangrijk en gaan zelf wel op zoek naar een zelfstandige verhouding tot een spirituele wereld.

De medewerkers in de instellingen ervaren of het spirituele leven en de identiteit serieus genomen worden. Uit literatuur blijkt dat dit tot meer betrokkenheid en minder ziekteverzuim leidt.

Feesten zijn niet weg te denken en zinvol werk is essentieel
(foto: Joachim Scholtz)

Knieval Trouw

Heilpedagogisch Verbond
t.a.v. de heer G.A.M. Besten
Postbus 106
3970 AC Driebergen

Amsterdam, 11 juni 2003

Geachte heer Besten,

Hartelijk dank voor uw reactie. Ik denk dat wij op een aantal punten van mening blijven verschillen. In de kern heeft u gelijk: het is een casus, niet de praktijk van de heilpedagogie in het algemeen. Zo hebben we het ook gepresenteerd (waarbij de kop inderdaad een verkeerde suggestie wekte). De vraag is of dat een artikel van

die strekking en die omvang rechtvaardigt. In de laatste alinea in mijn 'Brief van de hoofdredactie' heb ik geprobeerd daar een antwoord op te geven: de casus was goed onderbouwd en er waren ook voor de betrokken instelling algemenere lessen te trekken uit de lotgevallen van deze patiënt.

Ik stel het op prijs dat u ondanks ons verschil van mening bereid bent ons in de toekomst inzicht te bieden in uw moeilijke en belangrijke werk.

Met vriendelijke groet,
F. van Exter
Hoofdredacteur

verder IN DE VERBINDING

- ✓ Interview met Hannelore Speelman
- ✓ 5 vragen aan... Saskia Debrot
- ✓ Instellingsnieuws
- ✓ Internationaal nieuws
- ✓ Vacatures
- ✓ En verder...

De toegevoegde waarde van De Noorderhoeve

Zeven boeren, mensen met een verstandelijke handicap, (ex)verslaafden en mensen met een psychische stoornis die werken op het biologisch-dynamisch bedrijf De Noorderhoeve. Betrokkenheid, zo normaal mogelijk en eigenwaarde, zijn de pijlers van de zorgboerderij met in totaal 30 cliënten.

Door Mark van Seggelen

Boerin. Hannelore Speelman (49), directeur van De Noorderhoeve in Schoorl, voelt zich nog steeds boerin. Zeven jaar geleden trok ze van Texel naar het vaste land. Met haar man Paul had ze jarenlang gewerkt binnen de instelling en op de boerderij van het Maartenhuis. Ze wilden iets voor zichzelf en groter en vonden hun heil op De Noorderhoeve. Een biologisch-dynamisch bedrijf dat in 1981 het levenslicht zag. Een boer, arts en leraar zijn de grondleggers van het boerenbedrijf dat ligt aan de binnenduinrand tussen Schoorl en Bergen. „Met hun ideeën brachten ze landbouw, zorg, therapie en educatie samen. Zo wilde de arts de boerderij gebruiken voor overspannen werknemers, om tot rust te kunnen komen. In die tijd een vernieuwende gedachte,” zegt Speelman.

Drempels

Zeven jaar geleden nam stichting De Brink, eigenaar van De Noorderhoeve, het initiatief om een nieuwe koers te varen. Paul en Hannelore gingen met een jonge collega uit Texel en de aanwezige tuinders de boerderij pachten. Het echtpaar wilde de therapeutische faciliteiten van de zorgboerderij verder uitbreiden. Pioniers, noemt Speelman die periode van de nieuwe koers. „In die tijd waren er dertig zorgboerderijen en dat zijn er nu minstens 350.” Het idee was om dagopvang op de boerderij te bieden aan mensen met een verstandelijke handicap en mensen met een psychiatrisch ziektebeeld. Meewarig werd ze bij overheden ontvangen. „Instanties wisten echt niet wat ze van dit plan moesten vinden. Ze kenden het niet en konden zich nauwelijks een voorstelling maken van de zorgboerderij.” Nadat de drempels waren overwonnen, kon het echtpaar aan de slag.

Geen hulpverleners

Groepsleiders zijn er niet te vinden in en rond de witte hoeve en de bijgebouwen. Zeven boeren wel. „Dat is onze kracht. Cliënten voelen zich geen cliënt, maar medewerkers van de boerderij. Oftewel hulpboeren. Ik vermoed dat als de hulpboeren geen verstandelijke beperking hadden, dat ze dan terecht zouden zijn gekomen in de land- of tuinbouw. Ze hebben feeling met planten of dieren.”

In en rond de hoeve werken de cliënten in de veeteelt, tuinbouw, akkerbouw, bosbouw of in de zuivelwerkplaats. Onmiskenbaar een gemengd bedrijf ook door de aanwezigheid van koeien, schapen, kippen en paarden. Cliënten hebben maar liefst 20 hectare tot hun beschikking.

Verslaafden

De stichting Omslag deed vijf jaar geleden een beroep op De Noorderhoeve om ook gok-, alcohol- en drugsverslaafden of voormalig verslaafden te laten werken op de boerderij. Een wens die de zorgboerderij honoreerde. „We bieden deze mensen werk en daardoor continuïteit. Na een tijdje komt het gevoel van eigenwaarde terug. Jarenlang zijn ze negatief bejegend. Door op de hoeve te werken, neemt de kwaliteit van hun leven toe.” De dagbesteding voor deze groep varieert in duur van ongeveer acht maanden tot anderhalf jaar tot soms twee jaar. De begeleiding vindt plaats door Omslag. Er werken momenteel twintig mensen met een verstandelijke beperking, vijf (ex)verslaafden en vijf personen met een psychiatrische beperking of een burn-out. „We bieden maatwerk. Iedere cliënt geeft aan wat hij wil en hoelang hij een activiteit aankan. Dat stemmen we af op onze mogelijkheden.”

Meerwaarde

De meerwaarde van de diverse cliënten, komt tot uiting door samen te werken binnen een gezond bedrijf, door samen de handen uit de mouwen te steken. „Onze cliënten staan midden in de maatschappij. En wat ze doen is maatschappelijk relevant. We verbouwen producten die in diverse winkels in de directe omgeving in de schappen liggen. Cliënten voelen zich daardoor volwaardig lid van de samenleving.” De medewerkers zijn trots op hun producten. Maar liefst 100 biologisch-dynamische producten vinden hun weg naar de winkels. Ook op de hoeve is een winkel, waar de eigen producten van eigenaar verwisselen. De Noorderhoeve kan zijn eigen broek ophouden. Wat er in supermarkten in de schappen ligt, is voor Speelman erg belangrijk. Ze bezoekt regelmatig winkels om daar nieuwe producten te kopen. „Als ondernemer moet ik weten wat de consument graag wil. We stemmen daar de producten op af.”

‘Op De Noorderhoeve bieden we maatwerk,’ zegt Hannelore Speelman. (foto: Mark van Seggelen)

Ook de diversiteit van de doelgroepen zorgt voor meerwaarde. „Een ex-verslaafde die de schoenen strikt van een verstandelijke gehandicapte, heeft een duidelijke meerwaarde. Op De Noorderhoeve heb je elkaar nodig. Je bent afhankelijk van elkaar en samen verantwoordelijk voor de boerderij. En dat vergemakkelijkt de resocialisatie.”

Antroposofie

Antroposofie heeft een duidelijke meerwaarde voor de bezoekers van de werkgemeenschap. „De houding van medemens tot medemens van ‘zijn wie je bent’ en het aanspreken op het gezonde, is medebepalend voor het succes van De Noorderhoeve. Als persoon komen ze op de boerderij tot hun recht, omdat ze een zinvolle bijdrage leveren aan de boerderij.” Meer cliënten dan de huidige 30 wil De Noorderhoeve niet ontvangen, ondanks de stijgende vraag. „Als het te grootschalig wordt, verliest het zijn kracht en wordt het meer een instelling,” laat Speelman weten.

Onderzoeksproject

In opdracht van Omslag en het Landelijk Steunpunt Landbouw & Zorg zijn de Wetenschapswinkel van Wageningen Universiteit en Plant Research International een onderzoek gestart. Doel van het onderzoek is inzicht krijgen in de veronderstelde waardevolle aspecten van het bedrijfsmatige karakter van een zorgboerderij. Het onderzoek richt zich in eerste instantie op cliënten met een lichte verstandelijke beperking. In het najaar wordt het onderzoek afgerond met een studiedag.

Bronlaak en Heimdal slaan de vleugels ineen

Onder het motto ‘Onder de gezamenlijke vleugels gaat het vliegen beter’ zijn woon- en werkgemeenschap Bronlaak en kinderdagcentrum Heimdal op 26 juni gefuseerd. De nieuwe organisatie draagt voorlopig de naam Stichting Bronlaak-Heimdal.

Nog voor er sprake was van een fusie kwamen de directies van Bronlaak en Heimdal overeen om intensiever te gaan samenwerken. Al eerder werd samen met de Beukenhof een zorgloket voor Zuid-Nederland ingericht, met als doel de zorgverlening vanuit de antroposofie in deze regio toegankelijker te maken.

Er zijn verschillende redenen om te komen tot een fusie. Zo is de intentie om de zorg aan kinderen (Heimdal) en aan volwassenen (Bronlaak) beter te laten aansluiten. Daartoe zullen

onder andere woonvormen voor jongeren worden ontwikkeld. Een leer- werkplaats startte al vanuit Heimdal om de overgang van jeugd naar volwassenheid vorm te geven. Een doelstelling is om uiteindelijk een dekkend antwoord te kunnen geven op de vragen naar zorg vanuit de antroposofie in de regio. Er komt een sector Kinderen jeugdzorg, een sector Wonen (en Vrije tijd) en een sector Werken (en Scholing).

Door intensievere samenwerking kunnen de zorgondersteunende functies worden gebundeld. Zo zal in groter verband de expertise op gebied van bijvoorbeeld orthopedagogie, logopedie en fysiotherapie kunnen worden versterkt en komt er een sterke sector Ontwikkeling,

Therapie en Behandeling, die zijn diensten op termijn zal aanbieden aan de hele regio Zuid-Nederland, aangestuurd door Antoinette Heerschop. Zij was directeur van Heimdal.

Verder kunnen de voorwaarden waaraan voldaan moet worden in deze tijd van toenemende registratie en transparantie beter vormgegeven worden, wanneer de krachten worden gebundeld. Onder de sector Ondersteunende Dienst vallen de EAD (Economisch Administratieve Dienst), de Zorgregistratie, P&O en B&O, aangestuurd door Agnes Buil, de huidige directeur Financiën van Heimdal.

5 VRAGEN AAN ... SASKIA DEBROT

'Werken op De Noorderhoeve is leuk en leerzaam'

Wie ben je?

Mijn naam is Saskia, ben 20 jaar en werk op zorgboerderij De Noorderhoeve. Ik hou heel veel van tekenen en paardrijden. Binnenkort ga ik op de computer een cursus taal en rekenen doen.

Wat deed je hiervoor?

Ik zat nog op de ZML-school de Alk in Alkmaar.

Wat spreekt je aan in je werk?

Het is heel leuk, er zit heel veel variatie in en ik leer veel. Zoals nu worden de schapen geschoren en hulpboer Herman heeft me uitgelegd hoe ik dan een schaap moet vasthouden. Ook met de paarden en de kalfjes werk ik graag.

Wat zijn je wensen?

Ik zou graag veel meer met de paarden en de schapen werken op de boerderij. Ik heb geen ambitie voor een baantje. Ik zou graag in een eigen huisje willen wonen op De Noorderhoeve en gaan theedrinken met mijn vrienden, boeken lezen, muziek luisteren en het huis

'Ik zou graag in een eigen huisje willen wonen op De Noorderhoeve.' (foto: De Noorderhoeve)

heel gezellig inrichten met veel lichte meubeltjes en lichte kleuren en ik ga zelf de schilderijen ophangen.

Wat zou je willen veranderen?

Als ik de baas was zou ik het taalgebruik van de hulpboeren veranderen. Ik vind het soms te grof.

Kun je vijf trefwoorden noemen die verband houden met jou en je werk?

Plezier in het werk, veel lol maken, gezelligheid, jezelf zijn, snel (ver)bouwen!

Hannelore Speelman, directeur van De Noorderhoeve, stelde op verzoek van de redactie bovenstaande vragen aan Saskia.

INSTELLINGSNIEUWS

Nieuw onderkomen Dienstencentrum Queeste

Het Dienstencentrum Queeste in Alkmaar heeft sinds enkele maanden een nieuw onderkomen. Queeste is gehuisvest aan de Drechterwaard 102. Queeste is het dienstencentrum van de Raphaëlstichting voor mensen met een verstandelijke handicap en ook voor mensen, die daarnaast te maken hebben met een lichamelijke beperking, een stoornis in het autistisch spectrum of met andere psychiatrische problematiek. Het dienstencentrum werkt vanuit de antroposofie en werkt voor iedereen die van haar diensten gebruik wil maken.

Een belangrijke tak van het werk is de ambulante zorg, waaronder thuiszorg, begeleiding op scholen, woonbegeleiding, logeermogelijkheden. Queeste verzorgt ook diagnostiek en levert verschillende vormen van therapie, zoals speltherapie en psychotherapie/gesprektherapie. Ook is er een antroposofisch arts die gespecialiseerd is in de verstandelijk gehandicaptenzorg, die specifieke antroposofische therapieën kan voorschrijven, die op het dienstencentrum kunnen worden gegeven. Een andere belangrijke taak van het dienstencentrum is het verstrekken van informatie over antroposofische gehandicaptenzorg en gehandicaptenzorg in het algemeen. Voor meer informatie en het aanvragen van brochures:

Queeste, Drechterwaard 102, 1824 DX, Alkmaar, telefoon (072) 566 01 66, fax (072) 566 01 60 en e-mail: info@dienstencentrum-queeste.nl.

STUDIE-, OPENDAGEN EN SYMPOSIA

• **Landelijke themadag LOV-HPV** op 22 november tussen 9.30 uur en 16.30 uur. Deze themadag wordt georganiseerd door het Landelijk Ouderverbond rond heilpedagogische en sociaaltherapeutische instellingen en het Heilpedagogisch Verbond. Affiches en aanmeldingsformulieren zullen na de zomer verzonden worden. Toegang gratis, aanmelden verplicht. Voor de lunch wordt een vrijwillige bijdrage gevraagd. Plaats: Congrescentrum Antropia, Landgoed de Reehorst, Driebergen (t.o.v. NS-station, bij afrit A12). Info: HPV, telefoon (0343) 44 99 00.

• **De Herfstconferentie 2003** vindt van 16 t/m 18 oktober plaats. De programmaboekjes en aanmeldingsformulieren worden binnenkort verstuurd. Zet in ieder geval alvast de data in uw agenda.

• **Thema-avond HPV** op vrijdag 12 september van 19.00 tot 21.30 uur, vergaderruimte van locatie Veldheim in Zeist. Het thema is integratie. Op deze avond gaat Koop Daniëls in op 'Durf je te onderscheiden.' Een filosofische benadering over het verschil in integratie tussen het reguliere en het heilpedagogische en sociaaltherapeutische werkgebied.

• **Euritmie Festival**, 14 t/m 20 juli, Theater Zwembad de Regentes en Hogeschool Helicon in Den Haag. Thema van het Euritmie Festival is 'Een zee van tijd.' Er zijn diverse kinderprogramma's (4 t/m 12 jaar) en zeven cursussen, workshops voor beginners en gevorderden en masterclasses waarin wordt gewerkt aan delen uit programma's van bestaande ensembles of eigen programma's. Daarnaast zijn elf voorstellingen gepland, o.a. van het ZILT euritmie ensemble, Gia van den Akker en diverse euritmisten uit verschillende landen. Info: Euritmie Impressariaat, tel. 038 452 45 24, www.euritmie.nl.

• **Open dag zorgboerderijen uitgesteld.** De landelijke open dag zorgboerderijen die plaats zou vinden op 21 juni is uitgesteld in verband met de vogelpest. De open dag is nu gepland op 20 september. Vanaf half augustus staat op de website www.landbouwzorg.nl vermeld welke zorgboerderijen meedoen.

• Beroepsopleiding voor concentratie-oefeningen

De derde 'beroepsopleiding concentratie-oefeningen' gaat in september van start. Deze beroepsopleiding heeft tot doel om de concentratie-oefeningen (Nebenübungen) concreet in de praktijk te brengen binnen de verschillende werkgebieden van therapeutische en educatieve beroepen.

De opleiding is bedoeld voor therapeuten, leraren, artsen, bedrijfsadviseurs of een ieder die werkzaam is in de gezondheidszorg, het onderwijs en/of in andere sociale sectoren.

De cursus begint 's ochtends met een praktisch deel, waarin men zelf gaat werken met de concentratie-oefeningen. In de middag kijken de deelnemers gezamenlijk naar de werking van deze concentratie-oefeningen op de mens in het algemeen.

We zullen daarbij grondig onderzoek doen naar de achtergrond van het ontstaan van de mens en ons intensief bezighouden met zijn verleden, zijn heden en zijn toekomst. Dit ook aan de hand van zijn organen, zijn wezensdelen, zijn temperamenten en zijn individuele ontwikkeling. Het antroposofische mensbeeld in haar verschillende facetten zal ons tot een groter inzicht leiden, waardoor we tot meer praktische toepassingen en oplossingen kunnen komen, die we in ons werk en dagelijks leven kunnen gebruiken en uitvoeren.

De cursus wordt 49 keer gegeven en vindt één keer per week plaats op dinsdag, Vijverlaan 11, 3701 CR Zeist (2 min. lopen van Zeist-busstation)

Kosten: € 1080,- incl. BTW, voor alleen de ochtend: € 750.

De informatie-ochtend vindt plaats op dinsdag 9 september om 11.00 tot 13.00 uur. Info: Margalit Laufer, Vijverlaan 11, Zeist, telefoon (030) 69 16 832 of 06 44 78 48 64, e-mail: margalit@freeler.nl.

